

10-LECIE NADANIA IMIENIA DLA GIMNAZJUM W WYRZYSKU I UFUNDOWANIA SZTANDARU (rys wspomnieniowy)

Czas dochodzenia do pozyskania przez daną placówkę oświatową własnego sztandaru i honorowego imienia jest bardzo różny. Niekiedy trwa to tylko rok od powstania szkoły, kiedy indziej dzieje się tak po kilku lub kilkunastu latach, jeszcze inne placówki dochodzą do własnego sztandaru nawet po półwieczu, a są i takie, które tych wartości wcale nie zdobywają. W każdym razie sztandar placówki oświatowej, zwyczaj wywodzący się z praktyki wojskowości, to symbol historii i tradycji szkoły. Jest widocznym znakiem łączącym tych, którzy opuścili jej progi, z obecnymi i przyszłymi uczniami oraz nauczycielami, innymi pracownikami tej instytucji i jej sympatykami. Jest w każdym sztandarze coś magicznego i nieuchwytnego, coś, co każe obserwatorowi zamilknąć, by popaść w chwilę zadumy. Na polu wojskowości bardzo trafnie ujął to Józef Piłsudski, pierwszy Marszałek Polski od 1920r.; oto stosowny cytat: „Sztandar to rzecz dziwna, zwykła szmata złotem tkana, a jednak w życiu żołnierskim przedstawia ona wartość wiadomego symbolu życiowej udręki żołnierza, jego dążeń i celów. Przypomina dni jego chwały i sławy, jak również jego bólów i niepowodzeń”.

W przypadku Gimnazjum w Wyrzysku, które powstało 1 września 1999r., czas dochodzenia do własnego sztandaru i imienia to 2 lata, przy czym same przygotowania rozpoczęto już na początku drugiego roku – w październiku 2000r. Wydaje się z dzisiejszej perspektywy, że był to optymalny i ambitny plan: szybko i skutecznie osiągnąć szkolną tożsamość.

Dokładnie 5 października 2000r. obradowało Prezydium Rady Rodziców wspólnie z przedstawicielami trójek klasowych rodziców. Tego dnia powołano pierwszy roboczy zespół o nazwie Społeczny Komitet Zakupu Sztandaru dla Gimnazjum w Wyrzysku. W jego skład weszli: Kazimierz Kowalski z Falmierowa oraz obywatele wyrzyscy – Jacek Onoszko, Henryka Sadowska, Elżbieta Ciepłuch, Krystyna Szczepańska i dyrektor szkoły Zdzisław Seroka. Członkowie tego pierwszego Komitetu postanowili włączyć do pracy uczniów, innych rodziców i nauczycieli, przedstawicieli lokalnych władz. Pierwsze formalne zebranie tego Komitetu odbyło się 7 listopada 2000r. Oprócz nazwisk

wymienionych powyżej – pojawiają się nowe; to Sławomir Nowak, Małgorzata Wilczyńska, Renata Boruta i Mariola Chałabiś. Dyrektor szkoły podał na wstępie ostateczną nazwę Komitetu: Społeczny Komitet na Rzecz Ufundowania Sztandaru dla Gimnazjum w Wyrzysku. Przewidywano, że trzeba będzie zebrać ponad 6 tysięcy złotych, aby sprostać temu zadaniu, a to sprawa niełatwa. Jak to wszystko osiągnąć? Na początku należało założyć książeczkę oszczędnościową oraz konto w Banku Spółdzielczym. W celu stawienia czoła „sztandarowemu przedsięwzięciu” ustalono sposoby pozyskania pieniędzy; były wśród nich: rozprowadzanie tzw. cegiełek, kwesty, datki otrzymane przez kolędników chodzących po domach w okresie świątecznym, sprzedaż kart z życzeniami, sprzedaż surowców wtórnych, zbiórka pieniędzy wśród uczniów (po 1 zł w każdym miesiącu). Na pewno dobrym pomysłem stało się wystąpienie do ówczesnej Rady Miasta i Gminy z pismem o wsparcie naszej szkolnej inicjatywy kwotą 2 tysięcy złotych. Henryka Sadowska wystąpiła z propozycją, by w tej kwestii zdobyć także dochód z zabawy karnawałowej dla rodziców uczniów. Zdzisław Seroka zaproponował z kolei na honorowego członka Komitetu burmistrza Tadeusza Perlińskiego, co okazało się być bardzo trafnym posunięciem. Członkowie Komitetu przyjęli sprawdzony gdzie indziej w praktyce zadaniowo-rozliczeniowy system swego działania: każdy z członków organizmu otrzymywał lub wybierał sobie do następnego zebrania zadanie, z realizacji którego musiał następnie zdać sprawozdanie. Burmistrz Perliński wkrótce wyraził zgodę na honorowe członkostwo w Komitecie, zapowiedział też, że w niektórych zebraniach będzie brał udział osobiście. 24 listopada 2000r. nadeszła szczęśliwa dla nas odpowiedź z Zarządu Miasta i Gminy – w sprawie dofinansowania realizacji przedsięwzięcia. Zarząd poparł tę inicjatywę i zapewnił o partycypacji w kosztach zakupu sztandaru; wydatek miał być uwzględniony w budżecie na 2001r.

Podczas zebrania w dniu 21 listopada 2000r. członkowie Komitetu wybrali spośród siebie władze: przewodniczącym obrano Jacka Onoszkę, zastępcą – Zdzisława Serokę, skarbnikiem – Małgorzatę Wilczyńską, a sekretarzem – Mariolę Chałabiś. Jacek Onoszko w trakcie tego zebrania przedstawił już propozycje cegiełek do sprzedaży – o nominałach 5, 10 i 20 zł – natomiast dyrektor Gimnazjum dokonał pierwszej symbolicznej wpłaty na konto Społecznego Komitetu – 100 zł. Panie – Sadowska, Wilczyńska i Boruta – miały się zająć utworzeniem konta w Banku Spółdzielczym przy ul. Staszica, co zostało

zrealizowane już 23 listopada. Zgodnie z propozycją Sławomira Nowaka, na szkolnej gazetce powieszono plakat, który informował mobilizująco o aktualnym przebiegu zbiórki pieniędzy wśród uczniów. Gimnazjaliści rozpoczęli sprzedaż własnoręcznie wykonanych kart na Boże Narodzenie, z czego dochód również miał zasilić konto Komitetu. Wspólne cele wyraźnie integrowały społeczność szkolną, wzbudzały pozytywne emocje; przypominało to trochę bycie jedną wielką rodziną.

W tym samym czasie trwały równolegle w najlepsze działania na rzecz pozyskania dla szkoły imienia. Wybór patrona to jedna z najważniejszych decyzji w życiu każdej placówki oświatowej. Wybranie tego, a nie innego patrona może nawet zmienić losy niektórych uczniów, poprzez układanie przez nich danej hierarchii wartości. W przypadku naszego Gimnazjum chodziło o wybranie postaci, która byłaby osobą godną naśladowania, która z racji swych osiągnięć będzie inspirować do pracy nad sobą, nad swoim wykształceniem. Już w październiku 2000r. powołano Komitet ds. Wyboru Patrona Gimnazjum w Wyrzysku w składzie: Zdzisław Seroka, Bogusława Jagodzińska, Małgorzata Brzezinska i Lidia Troczyńska.

Zespół ten przygotował na początek pierwszy etap wyborów. Przez dwa miesiące pracowano nad listą kandydatów, którzy mogliby otrzymać miano Patrona Gimnazjum w Wyrzysku. Wkrótce zredagowano ankiety dla uczniów, rodziców i nauczycieli – z listą 18 nazwisk – oraz dołączono do nich notki biograficzne. Na liście propozycji znalazły się następujące osoby ze sfery literatury, polityki, historii, religii: Krzysztof Kamil Baczyński, Jan Henryk Dąbrowski, Aleksander Kamiński, Janusz Korczak, Ignacy Paderewski, Józef Piłsudski, Maria Skłodowska-Curie, Stanisław Staszic, Jan Paweł II, czyli Karol Wojtyła, Edward Rydz-Śmigły, Jan Bytnar pseudonim „Rudy”, Tadeusz Zawadzki ps. „Zośka”, Władysław Stanisław Reymont, Bolesław Prus, Stanisław Konarski oraz 3 osoby związane, przynajmniej częściowo, z naszym Wyrzyskiem lub najbliższym regionem – Michał Mędlewski, Ludwik Muzyczka i Władysław Anders. Wydaje się, iż każda z wymienionych postaci byłaby swoistym wzorem do naśladowania dla młodego pokolenia, toteż podczas dwóch tur głosowania wyzwołyły się niemałe emocje. Każdy z uczniów, rodziców i nauczycieli miał postawić znak „x” przy wybranym przez siebie nazwisku. Wybory były więc jak najbardziej demokratyczne. W grudniu 2000r. przeprowadzono pierwszy etap

wyborów i wyłoniono pierwszą piątkę kandydatów na Patrona Szkoły. Oto ona – w kolejności otrzymanych głosów: Jan Paweł II (222 głosy), K. K. Baczyński (48 głosów), M. Skłodowska-Curie (46 głosów), J. Korczak (35 głosów) i L. Muzyczka (26 głosów). Jak widać – przewaga w pierwszym etapie Jana Pawła II nad kolejnymi kandydatami była ogromna. Uczestnicy mogli też dopisać swoją inną propozycję, toteż w ankietach pojawiły się takie postaci, jak: Wojciech Romiński, Kazimierz Deyna, Mikołaj Kopernik, Adam Mickiewicz, a nawet Powstańcy Śląscy. W styczniu 2001r. odbył się II etap wyborów. Tym razem ankietę zawierała tylko 5 nazwisk z najwyższą punktacją z pierwszego etapu, do tego doszły obszerne informacje o kandydatach na patrona. Okazało się wkrótce, po zliczeniu głosów, że sytuacja uległa diametralnej zmianie. Oto największą ilość punktów otrzymała Maria Skłodowska-Curie – 148. Tuż za nią była kandydatura Jana Pawła II – 142 głosy, a dalej: K. K. Baczyński – 124 głosy, J. Korczak – 67 głosów i L. Muzyczka – 66 głosów. Tak więc już w tym momencie było wiadomo, iż Patronką Gimnazjum w Wyrzysku stała się Maria Skłodowska-Curie, dwukrotna zdobywczyni Nagrody Nobla, najpierw z dziedziny fizyki, później z chemii, wzór pracowitości i konsekwencji w działaniu.

Ale powróćmy na kilka chwil do sprawy sztandaru. 5 grudnia 2000r. odbyła się kolejna wywiadówka. Dyrektor szkoły Zdzisław Seroka powiadomił rodziców o przebiegu prac Społecznego Komitetu na Rzecz Ufundowania Sztandaru dla Gimnazjum w Wyrzysku i poprosił zebranych rodziców o wsparcie inicjatywy. Wychowawcy zaś przedstawili rodzicom w klasach przygotowane do sprzedaży estetyczne cegiełki o nominałach 5, 10 i 20 zł. Dwa dni później dokonano pierwszej wpłaty do banku – 450 zł, przy czym w tej sumie najwyższy składnik to uczniowskie wpłaty po 1 zł miesięcznie. Już 12 grudnia 2000r. stan konta wynosił 893 zł. Najlepiej sprzedawały się cegiełki po 5 zł, natomiast w ogóle nie powiodła się akcja zbierania i sprzedaży surowców wtórnych – butelek. Sprzedaż kart bożonarodzeniowych miała miejsce podczas wywiadówki, sprzedawano je również w niektórych sklepach na terenie Wyrzyska, przy pełnej życzliwości ich właścicieli. Członkowie Społecznego Komitetu optowali za tym, by przyszyty sztandar wykonano ręcznie, nie systemem maszynowym. Dyrektor szkoły przeprowadził pierwszą rozmowę z Krystyną Gajewską z Lipki (pow. złotowski), osobą zajmującą się haftem artystycznym, w tym wykonawstwem sztandarów. Wspólnie ustalono listę 49 sponsorów z Wyrzyska i okolic, osób prywatnych, biznesmenów

i dyrektorów zakładów pracy. To do tych osób członkowie Komitetu zwrócili się ze specjalnym listem. W liście czytamy m.in.: „Przewidywana wysokość kosztów kształtować się będzie w granicach 6-7 tys. złotych. 1 września 2001r. to data wielkiej uroczystości, do której cały czas zmierzamy. Ten szczytny cel zapoczątkuje historię naszej nowej, umiejscowionej w nowym budynku, placówki oświatowej i nada rangę jej uroczystościom poprzez wzbogacenie ceremoniału szkolnego”. Rzeczywiście – cały czas trwały też prace budowlane wiążące się z remontem kapitalnym budynku przeznaczonego na docelową siedzibę Gimnazjum w Wyrzysku. Konto Komitetu stale rosło: 18 grudnia 2000r. było to już 1.085 zł, 3 dni później (21 grudnia) – 1650 zł, a 22 grudnia – 1.960 zł. W tej sumie mieściły się pierwsze wpłaty od sponsorów. Na początku najwyższą kwotę wpłacili p. Piotr Janicki (150 zł) oraz Bank Spółdzielczy Więcbork – 200 zł. Na koniec roku 2000 uzbierano już 2.260 zł, a po wpłacie z 4 stycznia 2001r. stan konta wynosił 2.534 zł. W zebraniu Komitetu w dniu 9 stycznia 2001r. uczestniczył burmistrz Tadeusz Perliński, obiecał on m.in. sam dodatkowo wystąpić do 6 dalszych sponsorów. Poinformował też, że z budżetu gminnego nasza szkoła otrzyma na pewno wpłatę 2.000zł. Cały czas młodzież Gimnazjum włączała się aktywnie do zbiórki pieniędzy, m.in. młodzi kolędnicy pod kierunkiem Renaty Boruty zebrali, wchodząc ze specjalnym programem do domów wyrzyszczan, 450 zł. 6 lutego 2001r., nie licząc obiecanych pieniędzy z Gminy Wyrzysk, stan konta wynosił 3.483 zł. 3 marca 2001r. do wytypowanej wytwórczyni sztandaru, do Lipki Krajeńskiej, udała się 3-osobowa delegacja w składzie: M. Chałabiś, J. Onoszko i Z. Seroka, wszystko po to, aby ustalić szczegóły wykonania zamówionego sztandaru i dokonać wpłaty zaliczki – 1.200 zł. Tego dnia delegacja wybrała ostateczny wizerunek orła (spośród kilku podobnych do siebie wersji) i napis nad nim: OJCZYŻNA, NAUKA, PRACA. 17 lutego 2001r. odbyła się dochodowa zabawa karnawałowa dla 50 par, lecz zebrane pieniądze Rada Rodziców przeznaczyła jednak na kupno telewizora dla szkoły. W łonie Komitetu debatowano już o planach dotyczących szczegółów przeprowadzenia ceremonii przekazania placówce sztandaru, ustalano listę zaproszonych gości. 1 marca 2001r. członkowie Komitetu sporządzili I raport sumujący dotychczasowe działania. Na ogólną kwotę 3.769 zł – ze składek klasowych pochodziło 1.023 zł, sprzedaż własnych pocztówek uczniowskich dała 52 zł, sprzedaż cegiełek – 910 zł, sponsorzy przekazali 1.330 zł, a kolędnicy – 450 zł.

Podczas zebrania w dniu 24 kwietnia przewodniczący J. Onoszko przedstawił projekt graficzny głównej strony sztandaru, szkic autorstwa ucznia naszej szkoły – Adriana Kołodziejczyka z klasy II c. Na ciemnoniebieskim tle widniał stylizowany rysunek twarzy Marii Skłodowskiej-Curie, obok projektant umieścił napis RAD, POLON, a także rysunek modelu atomu. 22 maja 2001r. stan konta, po odjęciu zaliczki i po wpłaceniu 200 zł od państwa Bugajskich, wynosił 3.041 zł. W tym samym miesiącu został ogłoszony w szkole konkurs plastyczny pn. „Plakat o Marii Skłodowskiej-Curie”. Dzieła uczniowskie miały zaakcentować wybrane fakty z bogatego życia noblistki. Komisja konkursowa w składzie: Lidia Troczyńska, Monika Nawrocka i Małgorzata Brzezinska, po wnikliwej analizie, wyłoniła najciekawsze plakaty: I miejsce – Magda Dubownik, II miejsce – Dorota Bonzel i Natalia Wronkowska, III miejsce – Marzena Karnowska i Wojciech Wilk. Inny konkurs, konkurs wiedzy o życiu i twórczości M. Skłodowskiej-Curie, rozegrano 19 czerwca 2001r. Tutaj komisja w składzie: J. Onoszko, M. Nawrocka i Z. Seroka wyłoniła 3 osoby z najwyższą ilością punktów. To Monika Czyż (II a), Agnieszka Janicka (I b) i Elwira Trzecińska (II a). 12 czerwca 2001r. Rada Rodziców, Rada Pedagogiczna i Samorząd Uczniowski naszej szkoły zwrócili się wspólnie z oficjalnym pismem do przewodniczącego Rady Miasta i Gminy w Wyrzysku - Damiana Losa oraz do Burmistrza Miasta i Gminy Wyrzysk - Tadeusza Perlińskiego o wydanie uchwały mającej na celu nadanie wyrzyskiemu Gimnazjum imienia Marii Skłodowskiej-Curie. Do prośby dołączono obszerny raport z przeprowadzonego referendum, które dotyczyło wyboru Patrona Szkoły oraz rozliczenie z przeprowadzonej zbiórki publicznej. Ustalono też, że część artystyczną wrześnieowej uroczystości przygotuje z uczniami p. Bogusława Jagodzińska, wówczas gimnazjalna polonistka, obecnie dyrektor Szkoły Podstawowej w Wyrzysku.

Na początku czerwca 2001r. prace nad tworzeniem sztandaru przez hafciarkę Krystynę Gajewską były niemal zakończone, lecz przywieziona 16 czerwca przez J. Onoszkę i Z. Serokę I wersja sztandaru nie została zaakceptowana. Strona prezentująca orła nie budziła zastrzeżeń, natomiast awers sztandaru przedstawiający naszą słynną noblistkę był nie do przyjęcia. Twórczyni zmieniała częściowo grafikę projektu, bez uzgodnienia ze Społecznym Komitetem. Członkowie społecznego gremium wnieśli do autorki pracy o naniesienie poprawek, by osiągnąć stan zgodny z projektem. W ciągu kilku wakacyjnych tygodni wizerunek sztandaru został poprawiony. W tym czasie

sporządzono już w szkole ważny dokument – „Opis sztandaru oraz ceremoniału szkolnego Gimnazjum w Wyrzysku”. Sławomir Nowak przygotował projekt graficzny zaproszeń na wrześniową uroczystość, a wydrukiem zajął się Piotr Brzezinski, swoisty przyjaciel szkoły.

Przekazanie sztandaru i nadanie imienia szkole rozpoczęło się w pięknym wyrzyskim amfiteatrze 3 września 2001r., o godzinie 11.30, czyli niemal dokładnie 10 lat temu. Dopisała słoneczna pogoda. Na uroczystość oprócz uczniów i nauczycieli przybyli m.in.: Henryk Liszkiewicz z delegatury Kuratorium Oświaty w Pile, burmistrz i zastępca Miasta i Gminy Wyrzysk, dyrektorzy okolicznych szkół i przedszkoli, przedstawiciele sponsorów, Rady Rodziców, ksiądz dziekan Edward Wosik, dyrektor SAPO, dyrektor M-GOK Czesław Pająk, dyrektor Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej. Uroczystej inauguracji roku szkolnego 2001-2002, tuż po dźwiękach hymnu narodowego, dokonał dyrektor Zdzisław Seroka. Następnie burmistrz Tadeusz Perliński odczytał uchwałę Rady Miasta i Gminy, nadającą Gimnazjum w Wyrzysku imię Marii Skłodowskiej-Curie. W dalszej części uroczystości uczniowie klas trzecich przedstawili program artystyczny poświęcony życiu i twórczości naukowej polskiej uczonej, program przygotowany bardzo udanie przez młodzież pod kierunkiem Bogusławy Jagodzińskiej. Mottem przedstawienia uczyniono słowa wielkiego fizyka Alberta Einsteina wypowiedziane na temat naszej Patronki: „Pani Curie jest – z wszystkich ludzi na świecie – jedynym niezepsutym przez sławę człowiekiem”. Podniosłym momentem ceremonii stało się przekazanie sztandaru przez przewodniczącego Społecznego Komitetu Jacka Onoszkę - na ręce dyrektora Seroki. Obaj dokonali prezentacji awersu i rewersu symbolu szkolnej jedności, błyskały flesze aparatów fotograficznych. Sztandar został poświęcony przez księdza dziekana Edwarda Wosika, a najlepsi uczniowie z poszczególnych klas, kierowani przez dyrektora Małgorzatę Charczun, złożyli uroczyste ślubowanie. Efektowny sztandar, który na ogół wszystkim się podobał, został przejęty przez pierwszy w szkole uczniowski poczet sztandarowy w składzie: Aleksandra Cebrat, Weronika Adler i Andrzej Pasternak. Następnie przemawiali zaproszeni goście – Henryk Liszkiewicz, dyrektor SP w Wyrzysku Henryk Plica, burmistrz Tadeusz Perliński, zastępca burmistrza Józef Lewandowski. Wystąpiła też przewodnicząca Samorządu Uczniowskiego Anna Bosak.

Na zakończenie wszyscy zaproszeni goście stanęli do pamiątkowej fotografii. A później, już na terenie szkoły, uczestnicy ceremonii mogli zobaczyć i zwiedzić nowo oddany, estetyczny w doborze kolorów, budynek dla Gimnazjum w Wyrzysku. Imprezę zakończył uroczysty obiad dla zaproszonych gości w stołówce pobliskiej Szkoły Podstawowej. Zwiedzano również ciekawe wystawy prac uczniowskich, oglądano gazetki o Marii Skłodowskiej-Curie oraz galerię zdjęć obrazujących remont kapitalny budynku. Dodać należy, iż autorem udanego portretu Skłodowskiej-Curie, wiszącego w holu parteru gimnazjum, jest Marek Orliński, miejscowy malarz i niezwykle miłośnik przyrody, natomiast autorkami dwóch kronik dokumentujących prace nad pozyskaniem sztandaru i nadaniem imienia są nauczycielki Mariola Chałabiś i Lidia Troczyńska. W jednej z tych kronik Maria Dzieniszewska, ówczesna dyrektor Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Wyrzysku, napisała: „Niech piękny sztandar w imponującym budynku gimnazjum i wielka osobowość patronki szkoły prowadzą Was ścieżkami Prawdy i Mądrości”.

Odtąd uczniowie Gimnazjum w Wyrzysku mogli kierować się ideami Patronki, mogli i mogą nadal brać przykład z wielkiej polskiej uczoney, która swe życie poświęciła w służbie człowieka, wykazując się przy tym heroiczną pracowitością. Sztandar i uzyskanie imienia to wyróżnienie, ale i zobowiązanie całej społeczności szkolnej do troski o wspólną placówkę, do właściwego reprezentowania tego imienia w środowisku.

Wręczenie sztandaru szkole to uroczystość, która znakomicie wpisuje się w promowanie takich wartości ludzkich, jak Ojczyzna, Honor, Bóg, Nauka, Praca. Sztandar jest dla społeczności szkolnej również symbolem Małej Ojczyzny, jaką stanowi placówka oświatowa i jej najbliższe otoczenie.

Zdzisław Seroka

(były dyrektor Gimnazjum w Wyrzysku)

Wyrzysk, 8 czerwca 2011r.